

Protokollsutdrag

Sammanträdestid	2020-03-30 kl. 15:30-15:50
Plats	Stadshuset vån 7, 7046
Beslutande ledamöter	Katrin Stjernfeldt Jammeh (S) (Ordförande) Roko Kursar (L) (1:e vice ordförande) Torbjörn Tegnhammar (M) (2:e vice ordförande)
Övriga närvarande	Andreas Norbrant (Stadsdirektör) Tomas Barring (Chefsjurist) Anna-Lena Alnerud (Sekreterare)
Utses att justera	Torbjörn Tegnhammar
Justeringen	2020-03-31
Protokollet omfattar	§196

Underskrifter

Sekreterare	
	Anna-Lena Alnerud	
Ordförande
	Katrin Stjernfeldt Jammeh	
Justerande
	Torbjörn Tegnhammar	

§ 196 Anmälan av områden att undantas för EBO enligt lagändring

STK-2020-132

Sammanfattning

En genomförd ändring i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA) innebär att asylsökande som väljer att bo i eget boende (EBO) i vissa undantagna områden som huvudregel inte har rätt till dagersättning eller särskilt bidrag. Malmö är en av kommunerna som har möjlighet att anmäla till Migrationsverket att en eller flera delar av kommunen ska omfattas av detta undantag. Innan anmälan ska Länsstyrelsen ges möjlighet att yttra sig över vilken eller vilka delar av kommunen som anmälan bör avse. De nya reglerna började gälla den 1 januari 2020, men begränsningen av rätten till dagersättning får effekt i samband med att Migrationsverkets förteckning över vilka områden som omfattas börjar gälla den 1 juli 2020. Kommunledningen i Malmö har uttryckt en viljeriktning om att undanta samtliga Malmös områden för asylsökandes eget boende. Länsstyrelsen Skåne bedömer inte att det inte finns skäl att områdesbegränsa samtliga delar av Malmö stad. Stadskontoret överlämnar till kommunstyrelsens arbetsutskott att ta ställning till presenterat beslutsunderlag och Länsstyrelsen Skånes yttrande och förordna vilka områden i staden som ska undantas för eget boende och som ska anmälas till Migrationsverket.

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige godkänner förslag om undantagna områden enligt förändringar i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA) med innebörd att samtliga områden i Malmö undantas för eget boende och skickar anmälan enligt blankett till Migrationsverket.

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att kommunstyrelsen för egen del beslutar

1. Kommunstyrelsen godkänner förslag om undantagna områden enligt förändringar i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA) med innebörd att samtliga områden i Malmö undantas för eget boende och skickar anmälan enligt blankett till Migrationsverket med upplysning om att det är kommunfullmäktige i Malmö som tar slutligt ställningstagande i frågan vid sammanträde den 29 april 2020.

Beslutsgång

Ordförande Katrin Stjernfeldt Jammeh (S) anmäler följande yttrande och yrkar om ett reviderat förslag till beslut:

"Anmälan av områden att undantas för EBO enligt lagändring

Malmö stad har möjlighet att anmäla till Migrationsverket att en eller flera delar i kommunen ska omfattas av undantag från eget boende, i enlighet med ändringen av lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA).

Möjligheten för asylsökande att bosätta sig i eget boende lanserades som en frihetsreform 1994. Tanken var att lagen skulle bidra till en snabbare etablering av nyanlända i Sverige genom att minska omhändertagandet och förbättra för integrationen. Ambitionen var god, men idag vet vi att konsekvenserna många gånger har varit negativa. Asylsökande som väljer att bo i eget boende i storstäder där det råder bostadsbrist, bosätter sig oftast i redan trångbodda områden hos släktingar, vänner eller bekanta. Detta riskerar att försvara för att såväl de asylsökandes som värdfamiljers integrationsprocess.

Ett misslyckat EBO leder ofta till flyttkaruseller, osäkra boendeförhållanden och segregation. De som drabbas allra hårdast är barn, med risk för dålig boendemiljö, negativ skolpåverkan och långsiktigt negativa effekter för samhället. Dagens obefintliga kontroll av det egna boendet bidrar dessutom till framväxten av en svart bostadsmarknad. Detta är en orimlig ordning som måste stävjas.

Propositionen Ett socialt hållbart eget boende för asylsökande, som ligger till grund för lagändringen fastslår att effekterna för både enskilda och samhället framstår som negativa i kommuner som under lång tid har tagit emot ett stort antal asylsökande i eget boende och i kommuner med betydande problem med socioekonomiska utmaningar.

Malmö har, ända sedan lagen infördes, varit en av de största EBO-kommunerna i landet. Systemets baksida har under decennier varit tydliga i flera bostadsområden och de negativa konsekvenserna har kunnat skönjas i de skolor och klassrum som allra mest behöver stabilitet. Därför har Malmö stad också varit en av de tydligaste kritikerna av systemet under flera årtionden. I Malmö är det tydligt att EBO har bidragit till segregation och social misär.

Mottagandet av nyanlända som beviljats uppehållstillstånd i Malmö har historiskt och består också idag till största delen av personer som redan under asylprocessen väljer att bosätta sig i eget boende. De senaste fem åren har mottagandet av personer från EBO motsvarat mellan 30–60 procent av det totala mottagandet i staden. Nästan hälften av alla asylsökande i EBO i Skåne bor för närvarande i Malmö. Fler kommuner måste bidra för att svenskt mottagande ska vara socialt hållbart och ge asylsökande bättre integrationsförutsättningar.

propositionen framgår att områdesbegränsningarna bör omfatta områden som kan anses ha socioekonomiska utmaningar. Även om det finns en variation mellan olika delar av Malmö så uppvisar staden totalt svagare socioekonomiska siffror än rikssnittet i samtliga av de faktorer som anses ligga till grund för urval av områden.

Propositionen pekar på att ändringen syftar till att skapa förutsättningar för asylsökande att välja boende i områden där det finns förutsättningar för ett socialt hållbart mottagande och till att de negativa sociala konsekvenserna av asylsökandes eget boende ska minska. Det råder stor brist på bostäder med lägre hyror i Malmö och de senaste åren har såväl bostadspriser som hyror stigit kraftigt. Med tanke på nivån av dagersättning som asylsökande har rätt till (71 kronor/dag för ensamstående vuxna och 61 kronor/dag för vuxna som delar hushållskostnader) finns det risk att lagändringens syfte motverkas genom exempelvis handel med hyreskontrakt och ökad trångboddhet, om EBO fortsätter att gälla i Malmö. Detta eftersom det även råder osäkerhet kring hur Migrationsverket kommer att förhålla sig till kontroll av uppgivna adresser och antal personer som skrivit sig på adress, godkännande av postboxar, etc. Det är viktigt att urvalet av områden bidrar till att lösa problematiken för såväl individer som för samhället och att förändringar inte bara innebär att dagens negativa effekter av EBO får fortleva.

Malmö är en av världens mest internationella städer. Här bor människor med rötter i 184 olika länder. Mångfald och öppenhet är en central del av stadens identitet. Malmö är också en av de kommuner i landet som genom åren har tagit ett mycket stort ansvar för svenskt mottagande. Även fortsättningsvis kommer staden att ta ansvar och bidra till ett mottagande där både den asylsökande och samhället ges goda möjligheter till en väl fungerande integration. För att detta ska ske behöver rätt förutsättningar finnas på plats. Därför bör hela Malmö undantas från eget boende.

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige godkänner förslag om undantagna områden enligt förändringar i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA) med innebörd att samtliga områden i Malmö undantas för eget boende och skickar anmälan enligt blankett till Migrationsverket.

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att kommunstyrelsen för egen del beslutar

1. Kommunstyrelsen godkänner förslag om undantagna områden enligt förändringar i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA) med innebörd att samtliga områden i Malmö undantas för eget boende och skickar anmälan enligt blankett till Migrationsverket med upplysning om att det är kommunfullmäktige i Malmö som tar slutligt ställningstagande i frågan vid sammanträde den 29 april 2020."

Samtliga ledamöter instämmer i förslaget och ordförande finner att arbetsutskottet beslutar bifalla det reviderade förslaget.

Reservationer och särskilda yttranden

Torbjörn Tegnhammar (M) lämnar in ett särskilt yttrande, bilaga 2.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 200330 Anmälan till Migrationsverket om att undanta områden från möjligheten till eget boende
- Lista över DeSo-koder, inför anmälan till Migrationsverket
- Bilaga 1, personer i ebo, Malmö 2020-01-16, delområden
- Bilaga 2, personer i ebo, Malmö 2020-01-16, DeSo-områden
- Bilaga 3, ebo och socioekonomiskt utsatta DeSo-områden, Malmö
- Bilaga 4, ebo och ej socioekonomiskt utsatta DeSo-områden, Malmö
- Proposition 2019/20:10, Ett socialt hållbart eget boende för asylsökande
- SFS 2019:1205, Förordning om ändring i förordningen (1994:361) om mottagande av asylsökande m.fl.
- Anmälningsblankett till Migrationsverket DeSO
- Information till berörda kommuner från Migrationsverket
- Yttrande från Länsstyrelsen Skåne gällande anmälan om områdesbegränsning av eget boende för asylsökande

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2020-03-30

Ärende 17 – Anmälan av områden att undantas för EBO enligt lagändring

Moderaterna ställer sig bakom beslutet om att anmäla till Migrationsverket att samtliga delar av Malmö ska undantas från EBO och vi lämnade in ett nämndsinitiativ med samma innebörd, som behandlades av kommunstyrelsen redan 2020-02-12, men som den styrande minoriteten då inte var beredda att ställa sig bakom.

Moderaterna vill dock understryka att det är mycket olyckligt att beslutet i riksdagen blev en halvmesyr, efter att Socialdemokraterna låtit sig köras över av Miljöpartiet. Det är hög risk att undantagen ändå inte leder till att Malmö får nödvändig avlastning från asylmottagning. Det finns därtill en överhängande risk att asylsökande väljer att flytta till Malmö ändå, utan dagersättning från Migrationsverket, vilket kan leda till att Malmö stad drabbas av ökade kostnader för ekonomiskt bistånd.

Moderaternas förslag i riksdagen var att EBO-lagen helt ska avskaffas, med undantag endast för asylsökande som får ett arbete och därmed kan försörja sig själva. I alla övriga fall ska asylsökande enligt Moderaternas förslag bo på migrationsverkets boenden. Moderaternas förslag hade alltså till skillnad från det beslut som nu fattades inneburit att Malmö stad fick den fullständiga avlastning från asylmottagning som Malmö behöver för att ha en chans att lösa stadens djupa integrationsproblem.

Moderaterna uppmanar därför Socialdemokraterna och Liberalerna i Malmö att sätta hård press på sina respektive partier för att de ska ställa sig bakom Moderaternas förslag, så att Malmö kan få möjlighet att äntligen bryta det djupa utanförskap som gör så stor skada i vår stad.

Torbjörn Tegnhammar (M)